

УДК 111.11:111.32:27-587.6 (043.3)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.48.10>

ФЕНОМЕНИ ХАРИЗМИ ЧОЛОВІКА ТА ЖІНКИ В СУЧАСНОМУ ЗАХІДНОМУ СВІТІ

Вселена Крилова (Світла)

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
Навчально-науковий інститут філософії та соціальної політики,
кафедра богослов'я та релігієзнавства
вул. Пирогова, 9, 01601, м. Київ, Україна*

У статті пропонується концептуальне осмислення феноменів харизми чоловіка та жінки, а також впливу, який вони здійснюють на їхні відносини й соціальну реалізацію. У контексті чоловічої та жіночої статі виділяються такі прояви харизми як лідерство і творчість. Відзначається, що сучасна жінка прагне до якісної самореалізації, що принесе насолоду, у стані якої буде виражатися її харизма. Чоловіча ж харизма частіш за все проявляється у стані своєрідної моральної та духовної аскетичності задля досягнення особистісних результатів у лідерстві або творчості.

У координатах метаантропології, вченні про буденне, граничне і метаграничне буття людини, аналізуються екзистенціальні передумови формування і вираження харизми жінки та чоловіка. Застосовується підхід андрогін-аналізу про екзистенціальні прояви жіночності як душевності, чоловічості як духовності й андрогінності як духовно-душевної цілісності, а також підходи М. Вебера про харизматичне лідерство та К. Естес про первозданність як природне, нескінченне, творче начало особистості.

Відзначається, що жіноча харизма здебільшого розвивається із стану домінанти душевності як екзистенціальної жіночності, здатності до любові та співпереживання, й рухається у напрямку гармонії із духовністю як внутрішньою чоловічістю, здатністю до пізнавальної, творчої та морально-аксіологічної діяльності. Чоловік, навпаки, формує свою особистість, рухаючись від домінанти духовності до нарощування душевності, що надає його харизмі теплоти, діалогічності й світоглядної відкритості.

Робиться висновок, що харизма чоловіка та жінки найбільш суттєво проявляється саме у їх особистості, яка, з одного боку, є вищою за стать, а з іншого, – якісно поглиблюється саме через статеву природу, визначаючи напрямок самовираження. Це відкриває можливість якісної чоловічої та жіночої самореалізації, відносин та утворення харизматичної пари у просторі любові, творчості та лідерства. Андрогінні харизматики не змагаються за лаври слави й визнання, не маніпулюють один-одним, а реалізують найвищі прояви власної особистості у творчості та співтворчості.

Ключові слова: екзистенціально-тілесна харизма, екзистенціально-особистісна харизма, екзистенціально-комунікативна харизма, метаантропологія, буденне буття людини, граничне буття людини, метаграничне буття людини, чоловік, жінка, духовність, душевність, андрогінність.

Протягом останнього десятиліття наявною виступає трансформація чоловічої та жіночої харизми шляхом екзистенціальних змін в середині особистості, що є найбільш помітними у західному світі.

Осмислюючи харизму жінки у контексті архетипового сприйняття, можна припустити, що це – харизма фемінності, яка засновується на таких рисах, як сердечність, ніжність, доброзичливість, турбота, прагнення до любові, співчуття та ін. Харизма чоловіка характеризується маскуліністю – силою, волею, цілеспрямованістю, прагненням до

влади, свободи, самоствердження. Проте у сучасних реаліях культу успіху, гендерної рівності та узаконення одностатевих шлюбів, класичне розуміння чоловічої та жіночої харизми оновлюється. Змінюються й ціннісні орієнтири чоловіка та жінки, що значно впливає на вираження їх харизми як у відносинах із самими собою, так і у відносинах один з одним та соціумом.

Гендерна рівність висуває на перший план особистість та її потреби, плани та вияви, тому жіноча харизма набуває таких якостей, як сила, самодостатність, незалежність. Чоловіча ж харизма залишилася харизмою сили, влади та цілеспрямованості у соціумі, проте і з нею відбуваються значні трансформації. Особистість чоловіка все більше набуває толерантності, розуміння, відкритості.

Такі тенденції приводять до необхідності концептуального осмислення феноменів харизми чоловіка та жінки в сучасному західному світі та впливу, який вони здійснюють на їхні відносини та соціальну реалізацію.

Комплексним дослідженням феномену харизми займалися М. Вебер, Е. Трельч, Д. Еммет, Р. Зом.

Аспекти політичного лідерства і харизми аналізуються у роботах таких мислителів як К. Фрідріх, А. Швейцер, А. Уілнер, Ж. Блондель. Політичну харизму аналізують Й. Бенсман, М. Вебер, М. Гайвант, Р. Лінг, Р. Гласман.

Феномен харизматичного керівництва та аспекти іміджу харизматичного лідера аналізуються у дослідженнях Б. Басса, Б. Аволіо, У. Гарднера.

Феномен харизми, харизматичного лідерства та харизматичної комунікації в сучасності у своїх роботах досліджують Р. Даліо, О. Ф. Кабейн, П. Кінг, Дж. Н. Ландрам, Н. Хамітов, Ч. Хуперт, Ніколаус Б. Енкельман.

Методологічно плідною виступає підхід метаантропології Н. Хамітова, в якій філософ аналізує буденний, граничний і метаграничний екзистенціальні виміри буття людини. Теоретично значущим для дослідження виступає і підхід андрогін-аналізу, вбудований у проект метаантропології, який досліджує саме екзистенціальну стать, а точніше чоловіче та жіноче начала як духовність та душевність – у вимірах буденного, граничного і метаграничного буття людини. Плідним виступають ідеї М. Вебера про харизматичне лідерство як володарювання, а також К. Естес про первозданність як творче начало особистості та її основну цінність.

Автор даної статті визначає харизму людини як духовно-душеву та тілесну цілісність, що породжує у неї актуалізуючий оточуючих екзистенціальний шарм [1, с. 132]. Варто припустити, що поняття харизми укорінюється у особистості, яка, з одного боку, формується у контексті статі, а з іншого, – стає вищою за стать у вищих своїх проявах [5, с. 20]. Важливим виступає і той факт, що «особистість повинна бути налаштована на відповідність біологічного виміру статі, психологічному й соціальному, що позбавляє від самотності» [4, с. 15]. Дійсно, фізична стать надає харизмі людини характерних архетипових проявів, екзистенціальна ж стать виражається на особистісному рівні та поглиблюється у взаємодії із протилежною їй статтю.

Міркуючи про харизму людини у контексті чоловічої та жіночої статі, варто виділити такі її прояви, як лідерство і творчість. Лідерство, особливо харизматичне, на думку М. Вебера, засноване «на харизмі особистісних якостей» [8, с. 283] і виступає здатністю людини здійснювати владу у соціумі власним авторитетом, який забезпечує «ймовірність того, що певні люди слухатимуться вказівок певного змісту» [8, с. 252]. Творчість же, за переконанням К. Естес, є проявом гармонійних взаємовідносин людини із власною «первозданною природою» [6, с. 25], що проявляє себе як «неповторна і незбагненна сила, що

несе людству багатство ідей, образів та якостей» [6, с. 80]. Сьогодні лідерство і творчість не залежать від статі, проте існує певна різниця екзистенціальних умов, у яких чоловік та жінка переживають власну харизму у їх контексті.

Жіноча харизма розквітає в умовах *насолоди* від власної лідерської або творчої діяльності, у якій процес є не менш значимим за результат. Саме у процесі, який виступає привабливим для жінки з точки зору його переживання та самовираження у ньому, вона кристалізує свою особистість, а з нею і харизму. Особистісно розвиваючись, жінка сьогодення, яка володіє колосальним харизматичним потенціалом отримує широкі можливості його реалізувати у відносинах і соціумі. Швидкий ритм життя та культ успіху актуалізують у такої жінки потребу у напрацюванні особистої ефективності, прогресу та здатності об'єднати усі сфери життя в єдину цілісність. Отже, сучасна жінка прагне *якісної самореалізації, що принесе переживання насолоди*, у стані якої буде виражатися її харизма.

Аналізуючи чоловічу харизму, варто відзначити, що вона частіше за все проявляється у стані своєї моральної та духовної *аскетичності* задля досягнення особистісних результатів у лідерстві або творчості. Чоловік тяжіє до різноманітних обмежень та значної дисципліни, що дозволяють йому бути особистісно структурованим та цілеспрямованим у будь-якій діяльності, загартовувати і проявляти власну силу духу. Проходження особистісних випробувань через певні обмеження є природним для чоловіка та виступає сприятливим фактором для формування й вираження його харизми. Варто зауважити, що харизматичні чоловіки завжди є стратегічно націленими на результат власного лідерства і творчості, а тому акумулюють особистісну силу задля його досягнення. Вони здебільшого реалізують власну харизму достатньо масштабно, у створенні колективів із значною кількістю підлеглих, організації впливових бізнесів, політичному та соціальному управлінні, значимій світовій творчості або новаторських відкриттях.

Важливим видається аналіз формування харизми жінки та чоловіка у координатах традиції андрогін-аналізу як методу «глибинної корекції буття особистості та відносин між особистостями, через осягнення стратегій взаємодії екзистенціальної чоловічості як духовності і екзистенціальної жіночості як душевності» [4, с. 11]. Н. Хамітов відзначає, що «чоловічість-духовність та жіночість-душевність трактуються в цій традиції як екзистенціальні модуси, що є в кожній людині незалежно від її біологічної і, навіть, психологічної й соціальної статі» [4, с. 377-378]. Найвнимістше стає те, що жіноча харизма здебільшого розвивається із стану домінанти душевності як внутрішньої жіночості, здатності до любові та співпереживання [4, с. 64] й рухається у напрямку гармонії із духовністю як внутрішньою чоловічістю, здатністю до теоретико-пізнавальної, художньо-творчої та морально-аксіологічної активності людини [4, с. 63].

Чоловік же, навпаки, формує свою особистість, рухаючись від домінанти духовності до нарощування душевності, що надає його харизмі теплоти, діалогічності й світоглядної відкритості.

Багатогранність та неоднозначність феномену харизми чоловіка та жінки взагалі та її сучасні трансформації зокрема, спонукають нас проаналізувати прояви цієї харизми у буденному, граничному й метаграничному екзистенціальних вимірах буття людини.

Отже, буденне буття людини реалізує її волю «до самозбереження та продовження роду» [4, с. 30] та буденний світогляд, «некритичний, нетворчий, несамостійний» [4, с. 195]. Це буття просякнуте стереотипами соціуму та очікуваннями роду, що формують *екзистенціально-тілесну харизму чоловіка та жінки*, впливаючи на їх самореалізацію та відносини.

Екзистенціально-тілесна харизма жінки найбільше відповідає архетиповому розумінню її як жінки-матері, «хранительки сімейного вогнища». У координатах

андрогін-аналізу така харизма проявляється у царині стратегії екзистенціального сексизму або стратегії домінуючої статі, суть якої полягає у «розвитку чоловічості або жіночості в особистості чи парі за рахунок придушення своєї протилежності» [3, с. 267].

Екзистенціально-тілесна харизма жінки сповнена душевності, ширості, з одного боку, та фізичної магнетичності, енергійності, з іншого. Жінка з такою харизмою є фемінною, максимально відповідає своїй статі на рівні поведінки, притягуючи увагу маскуліних чоловіків. Вона демонструє свою сексуальність, зовнішню красу, і при цьому – дбайливість та хазайновитість.

Жіноча екзистенціально-тілесна харизма базується на привабливості, як внутрішній, так і зовнішній. Можна сказати, що жінка буденного буття переживає цю привабливість як основу своєї жіночої природи і вважає її головним інструментом, що допомагає їй самореалізуватися. З іншого боку, можна побачити пригніченість екзистенціально-тілесної харизми жінки буденного буття в крайній неухважності до свого тіла, а іноді і відсторонення від нього через суєту і нестачу часу в процесі турботи про свою сім'ю.

Екзистенціально-тілесна харизма чоловіка є харизмою максимальної маскуліності як на рівні тіла, так і на рівні поведінки. Така чоловіча харизма визначається метафорою «Кам'яна стіна», на яку може опертися жінка. Екзистенціально-тілесного харизматика перш за все мотивує самореалізація у родовому просторі, що для нього означає «посадити дерево, побудувати дім та виховати сина». Тому соціальний успіх для такого чоловіка є засобом для досягнення ролі стабільного годувальника та гідного голови сім'ї. Екзистенціально-тілесний харизматик-чоловік також культивує матеріальні цінності, тілесність, здоров'я, його харизма причаровує силою, непорушністю, надійністю та еротичністю.

Пробудження *екзистенціально-особистісної* харизми чоловіка та жінки відбувається у граничному вимірі буття, у якому людина скеровується волею до самопізнання, творчості, влади та справедливості, а її світогляд стає творчим, критичним, самостійним [4, с. 31, 196].

Така харизма чоловіка та жінки яскраво розкривається на шляху їх саморозвитку та самореалізації і виражається у таких рисах, як цілеспрямованість, внутрішня сила і владність. Особистісний світогляд дає змогу чоловікові та жінці виразити унікальність власної харизми, проте вони водночас можуть маніпулювати своїми фізичними та психологічними статевими ознаками заради досягнення соціального успіху, самоствердження або влади один над одним у відносинах. Маніпуляція може здійснюватися свідомо і несвідомо через душевну закритість і створення культу власної особистості на основі переживання цієї закритості. З іншого боку, можливим є придушення ознак статі, характерне для чоловіка або жінки у стані одержимості певною метою та вольового напруження на шляху її досягнення. У контексті андрогін-аналізу таке своєрідне «вирівнювання чоловічості та жіночості за рахунок гальмування їх зростання» [3, с. 267] породжує екзистенціальний гермафродитизм або стратегію середньої статі.

Таке своєрідне статеве і особистісне «застигання» чоловіка або жінки призводить до фізичної непривабливості та/або деструктивності харизми. Е. Фромм відзначає, що деструктивність є «затримкою життєстверджуючої енергії» [7, с. 420] особистості. Дійсно, коли людина втрачає любов до життя, зневірюється у собі або близькій людині, її харизма перетворюється на інструмент боротьби, реваншизму та маніпуляції, пригнічуючи можливість дійсного особистісного зростання. Чоловік або жінка із деструктивною екзистенціально-особистісною харизмою не здатні по-справжньому надихати, вони підкорюють один-одного та інших задля досягнення руйнівних цілей або самоствердження, породжуючи не співтворчість, а фанатизм послідовників у просторі власного домінування.

«Виражена авторитарна домінанта чоловіків або жінок в суспільстві та їх самореалізація в культурі зазвичай призводить до конфронтації, агресії і воєн, що в свою чергу дегуманізує і особистість, і соціум, і культуру, а тому руйнує їх», – відзначає С. Крилова [2, с. 73].

Найвним є той факт, що культ успіху харизматичного чоловіка або жінки з акцентом лише на результат, владу або славу призводить до того, що «соціально-структурні стосунки стають більш значимими, ніж духовно-особистісні» [3, с. 267]. Розвиваючи дану ідею, варто відзначити, що відносини екзистенціально-особистісного харизматика часто-густо виступають трампліном для соціального визнання, адже особистісна самореалізація виступає його основною цінністю. Проте це визнання часто-густо досягається «за рахунок сублімації афективних виявів чоловічості та жіночості» [3, с. 268]. Гіпертрофуючи, або навпаки, витісняючи емоції та почуття, чоловік та жінка, що володіють екзистенціально-особистісною харизмою, реалізують лише неймовірне прагнення до влади над собою, Іншими та життям взагалі. Їх особистісний шарм зачаровує силою, внутрішньою зібраністю та жагою до самовдосконалення, ексцентричністю, егоїзмом, владністю, цілеспрямованістю. Тому можна назвати екзистенціально-особистісну харизму чоловіка та жінки екзистенціальним шармом з вихолощеною душевністю і, навіть, людяністю.

В цьому вимірі лідерство харизматичної жінки або чоловіка може здійснюватися через свідоме емоційне, творче, інтелектуальне домінування та маніпуляцію як собою та/або своїм тілом, так і партнером та/або його тілом. Творчість же може розгортатися з вольових імпульсів, виражаючи владність особистісної харизми.

У метаграницному бутті чоловіча та жіноча особистість викристалізовується разом із харизмою, звільняючи їх від поверховості, родової обумовленості або владної зацикленості на собі. Це буття, у якому людина скеровується волею до любові, свободи, толерантності, а її світогляд є системним та творчим [3, с. 33]. Варто відзначити, що саме відкритість особистості світові породжує *екзистенціально-комунікативну харизму*. Вона виражається у таких цінностях особистості як ширість, любов до себе, любов до Іншого, самовідданість, діалогічність, вірність гуманістичній місії.

У жінки така харизма проявляється через набуття особистісної цілісності, у якій чоловіче та жіноче начало як духовність та душевність, поєднуються з тілесністю, що гармонійно виражає її фізичну стать. *Екзистенціально-комунікативна харизма жінки* стає результатом усвідомлення сильних сторін своєї статі і прийняття протилежної статі та викликів, що диктує комунікація з цією статтю, і всередині себе, і у відносинах. Тому така жінка-харизматик здатна рівноцінно здійснювати як особистісну самореалізацію у соціумі, так і жіночу самореалізацію у сім'ї, і гармонійно їх поєднувати за допомогою своєї харизми. Більше того, вона розвивається у цій самореалізації, поглиблюючи і свою екзистенціально-комунікативну харизму, тому здатна по-справжньому надихати та причаровувати динамізмом власної особистості.

Така жінка часто є не просто музою, а й музою-творцем, сміливо проявляючи власну харизму як у творчості, так і у відносинах. Вона є лідером сама для себе, розуміє те, чого хоче від життя та Інших, ініціює власний особистісний розвиток та перетворює світ з любов'ю. «Баланс її розкриття в сім'ї і в соціальному бутті, що робить її цілісною, приводить до гармонії. Саме це робить вищі прояви самореалізації жінки в культурі конструктивними» [2, с. 72], – відзначає С. Крилова.

Чоловік із екзистенціально-комунікативною харизмою звільняється від авторитаризму власної статі та приймає жіночу стать як рівноправну і партнерську. Він відкривається жіночості як душевності всередині себе і у світі, поєднуючи її з власною духовністю. При цьому такий чоловік-харизматик залишається відкритим для розвитку і поглиблення

душевності і духовності у своїй особистості та у відносинах. Тілесність та емоційність чоловіка з екзистенціально-комунікативною харизмою доповнюють його особистісну цілісність, підкреслюючи екзистенціальну та фізичну мужність. Така цілісність породжує неповторний екзистенціальний шарм його особистості, що дозволяє реалізуватися як чоловікові – главі сім'ї, творцю, художнику або соціально успішному лідеру.

Набуття такого шарму означає, що жінка і чоловік досягли екзистенціального *андрогінізму*, як стратегії актуалізованої статі. «Андрогінізм є ознакою динамічної цілісності людської особистості та відносин між особистостями завдяки гармонійному зростанню як духовно-чоловічого, так і душевно-жіночого начал людського буття» [3, с. 268].

Набуваючи андрогінності як цілісності, екзистенціально-комунікативна харизма чоловіка та жінки набуває дійсності. З одного боку, така харизма є результатом внутрішньої роботи над собою, що виражається у гармонізації чоловічого та жіночого начал. З іншого, – вона виражає ширість особистості, що мислить, творить та живе у гармонії з Іншим. Така особистість може бути собою, що означає «відповідати своїй статі та бути відкритим вищим проявам цієї статі» [5, с. 78].

К. Естес аналізує процес набуття особистісної завершеності, цілісності через об'єднання із власною первозданною природою, і «це стає видимим, наче свічення зсередини» [6, с. 25]. На думку авторки, контакт із власною первозданністю як вищою суттю робить особистість універсальною, гармонійною та сильною. На прикладі пробудження первозданності жінки, К. Естес так описує цей процес: «розквітає творче життя, всі взаємини знаходять і зміст, і глибину, і здоровий глузд, стверджується циклічність сексуальності, творчості, праці та дозвілля; жінка перестає бути об'єктом хижацького інтересу, а закони природи наділяють її рівним правом на розвиток та успіх» [6, с. 25-26]. Можна припустити, що первозданність виступає тим самим ядром особистості, яке засновує як жіночу, так і чоловічу харизму. Цілісність особистості дає їй повноту життя, відносин, самореалізації. Тому чоловік або жінка із екзистенціально-комунікативною харизмою здатні актуалізувати один-одного на творчість та співтворчість, у якій вони не лише набувають нової якості харизми, а й утворюють *харизму пари*. «Поєднання творчості і співтворчості у культурній самореалізації... по-справжньому розвиває всі... таланти і робить... самореалізацію гідною», – відзначає С. Крилова [2, с. 74]. Саме у співтворчості та співтворчих відносинах розкриваються нові грані харизми чоловіка та жінки, через поглиблення їх особистості та набуття її більшої зрілості та різнобічності.

Можна зробити висновок, що харизма чоловіка та жінки найбільш суттєво проявляється саме у їх особистості яка, з одного боку, є вищою за стать, а з іншого – якісно поглиблюється саме через статеву природу, визначаючи ключ самовираження цієї особистості. Це відкриває можливість якісної чоловічої та жіночої самореалізації та відносинах та утворення харизматичної пари у просторі любові, творчості та лідерства. Андрогінні харизматики не змагаються за лаври слави й визнання, не маніпулюють, а реалізують найвищі прояви власної особистості у творчості та співтворчості.

Список використаної літератури

1. Крилова В. (Світла В). Харизма людини як духовно-душевна та тілесна цілісність: метаантропологічний аналіз. Культурологічний альманах. 2022. Вип. 3. С. 131–136.
2. Крилова С. Самореалізація жінки в культурі авторитарного та демократичного суспільства: аспекти філософської антропології й культурології. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Випуск 42. С. 71–75.

3. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником. 4-е видання перероблене та доповнене. К.: КНТ, 2016. 396 с.
4. Хамітов Н. В., С. А. Крилова. Людина і культура. Словник. Філософська антропологія. Філософія культури. Культурологія. Київ : КНТ, 2022. 295 с.
5. Хамітов Н. В. Таїна чоловічого та жіночого. Зцілювальні афоризми. Київ : Либідь, 2002. 167 с.
6. Estes C. P. Women Who Run with the Wolves: Myths and Stories of the Wild Woman Archetype. New York : Ballantine Books, 1996. 608 p.
7. Fromm E. Man for Himself: An Inquiry Into the Psychology of Ethics. New York : Holt Paperbacks, 1990. 272 p.
8. Weber M. Economy and Society: A New Translation. London : Harvard University Press, 2009. 520 p.

THE PHENOMENON OF MAN AND WOMAN CHARISMA IN THE MODERN WESTERN WORLD

Vselena Krylova
(Vselena Svitla)

*Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov,
Faculty of History and Philosophy,
Department of Theology, Religious Studies and Cultural Studies
Pyrohova str., 9, 01601, Kyiv, Ukraine*

The article offers a conceptual comprehension of men and women charisma phenomena in modern world and influence, it exercise on their relationships and social realization. In context of male and female gender, such manifestations of charisma as leadership and creativity are distinguished. It is noted, that modern woman strives for *qualitative self-realization*, which will *bring pleasure*, in which state her charisma will be expressed. Male charisma is most often manifested in a state of peculiar moral and spiritual *asceticism* to achieve personal results in leadership or creativity.

The formation of woman and man charisma is analyzed in coordinates of metaanthropology tradition, the doctrine of everyday, ultimate and transcendental being of a person, androgyn-analysis, which comprehends existential manifestations of femininity as soulfulness, masculinity as spirituality and androgyny as spiritual-soulful integrity, and the approaches of M. Weber about charisma as a condition of social leadership, as well as K. Estes about primordially as the creative beginning of a person and its main value.

It is noted that female charisma mostly develops from the dominant state of spirituality as existential femininity, the ability to love and empathy, and moves into harmony with spirituality as inner masculinity, the ability for cognitive, creative, and moral-axiological activity. A man, on the contrary, forms his personality, moving from the dominance of spirituality to the growth of soulfulness, which gives his charisma warmth, dialogism and worldview openness.

It is concluded that charisma of man and woman is most significantly manifested precisely in their personality, which, on the one hand, is higher than gender, and on the other hand, it is qualitatively deepened precisely through the sexual nature, determining the key to the self-expression of personality. This opens up the possibility of high-quality male and female self-realization, relationships and the formation of a charismatic couple in space of creativity and leadership. Androgynous charismatic people do not compete for fame and recognition, they do not manipulate, but realize the highest manifestations of personality in creativity and co-creation.

Keywords: existentially-corporeal charisma, existentially-personal charisma, existentially-communicative charisma, metaanthropology, everyday dimension of human existence, ultimate dimension of human existence, transcendental dimension of human existence, man, woman, spirituality, soulfulness, androgyny.